

Motion till riksdagen 2005/06:Fi205

av **Ola Sundell (m)**

Skatteutjämning

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatteutjämning.

2 Motivering

Under större delen av 1900-talet har kommuner och landsting fått någon form av bidrag i syfte att utjämna skillnader i ekonomiska förutsättningar. Men ett skatteutjämnings-system infördes först 1966 genom ett statligt utjämningsbidrag. Under perioden 1966–1993 modifierades skatteutjämningsystemet i omgångar men var hela tiden finansierat av staten, med undantag för en skatteutjämningsavgift som infördes 1986.

År 1993 och 1996 genomfördes radikala förändringar i det statliga bidragssystemet till kommuner och landsting. De specialdestinerade bidragen försvann och ersattes med ett generellt bidrag. Dessutom avskaffades skatteutjämningsavgifter och avräkningsskatt. Både inkomst- och kostnadsutjämnings betalades fullt ut av kommunerna och landstingen själva. Små förändringar har därefter gjorts av 1996 års system både vad gäller kostnadsutjämnings och inkomstutjämnings. Det statsbidrag och utjämningsystem som gäller fr.o.m. 1996 består av fyra delar: inkomstutjämnings, kostnadsutjämnings, generellt statsbidrag och införanderegler.

Under senare år har hård kritik framförts mot det nuvarande systemet. Det är inte en kommunal uppgift att sköta utjämnings mellan kommunerna, det är en statlig uppgift. Vidare är det svåröverskådligt och det har en tydlig negativ margineffekt. Vissa kommuner och landsting har vid en ökning av skatteunderlaget fått lämna ifrån sig mer till utjämnings än vad de själva erhållit i skatteökning. Denna pomperipossa-effekt leder till att incitamenten för tillväxt förblir låga då effekten av ett ökat skatteunderlag blir väldigt liten eller t.o.m. negativ. Sverige behöver ett nytt utjämnings-system som bättre tar tillvara kommuners och landstings egna möjligheter till tillväxt.

Fel! Okänt namn på

Under många har det förts en debatt om en s.k. vattenkraftsåterbäring till de kommuner där vattenkraftsresurser har exploaterats. Motivet har varit att vattenkraftsutbyggnaden förstört möjligheterna att utnyttja vattendragen för fiske och turistupplevelse och därmed bidragit till den stagnation, låga tillväxt och låga marknadsförsörjning som karakteriserar många Norrlandskommuner.

I en utredning av utjämningsystemet bör ett tilläggsdirektiv omfattande en s.k. vattenkraftsåterbäring finnas med.

Stockholm den 23 september 2005

Ola Sundell (m)